

اثرات کوتاه و طولانی مدت عصاره پرسیاوشان روی هموگلوبین ، هماتوکریت ، حجم گلبولهای قرمز ، زمان پروترومبین و زمان ترومبوپلاستین

دکتر مهین غروی - دکتر احمد رستمی - دکتر فریبرز معطر

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

خلاصه مقاله :

عصاره الکلی گیاه پرسیاوشان (۳۵ تا ۲۵ درصد الکل اتیلیک) را تهیه کردیم. عصاره در دوزهای مختلف (۱ گرم در ۱۰ میلی لیتر تا ۱ گرم در ۲ میلی لیتر عصاره) ساخته شد و آنرا روزانه به طریق داخل صفاقی به گروههای چهارتائی موش صحرائی با متوسط وزن در حدود 20.1 ± 7 گرم (۵/۰ میلی لیتر برای ۱۰۰ گرم وزن بدن حیوان)، و به گروهائی چهارتائی کنترل با همان دوز سرم فیزیولوژی تزریق شده، تزریق به حیوان برای کوتاه مدت در حدود ۳۶ ساعت و طولانی مدت و ۳-۵-۷-۱۴ و ۲۵ روز و در فاصله زمانهای ذکر شده از حیوان بطریق قطع گردن خونگیری شد و آزمایشهای لازم برای هموگلوبین (HB) و هماتوکریت (HCT)، حجم گلبول قرمز (MCV)، زمان پروترومبین (PT) و زمان ترومبوپلاستین (PTT) در هر گروه (گروهی که عصاره (ECG)، و گروه که سرم فیزیولوژی دریافت کرده بودند (C.G)) بطریق معمول در آزمایشگاهها و همچنین برای اندازه گیری PT و PTT به ترتیب از روش کیت CEPHALIT و ORTHO.BRAIN.THROMBOPLASTIN استفاده شد و سپس پارامترهای فوق در گروهی که عصاره داده شده بود (EG)، با گروهی که سرم فیزیولوژی (C.G) گرفته بودند مورد مقایسه قرار گرفتند. نتایج بدست آمده نشان می دهد، که تزریق داخل صفاقی عصاره پرسیاوشان به موش صحرائی بطور طولانی (در تمامی زمانهای ذکر شده) سبب افزایش PT و PTT شده، که در مقایسه با کنترل از نظر آماری قابل تشخیص بوده ولی در کوتاه مدت، دوزهای ۳/۰ گرم در ۲ میلی لیتر، و ۱ گرم در ۲ میلی لیتر باعث افزایش PT و PTT شده [است] و در مقایسه با کنترل، بارز و از نظر آماری قابل تشخیص می باشد. بنابراین عصاره پرسیاوشان علاوه بر اثر اتاگونیستی که بر روی فاکتور فعال کننده پلاکت دارد، به احتمال قوی بر روی سایر عوامل انعقادی خون هم نیز همین تأثیر را دارد. عصاره پرسیاوشان چون سبب افزایش PT و PTT می شود، لذا در کاهش توسعه بیماریهای قلبی نیز مؤثر می باشد. بایستی متذکر شد که حداکثر اثر عصاره در دوز ۱ گرم در ۲ میلی لیتر و ۳/۰ گرم در ۱ میلی لیتر پس از ۲۵ روز ظاهر شده، و حداکثر افزایش PT و PTT، در حیوانی که عصاره پرسیاوشان را گرفته بود در منحنی های ستونی صفحات ۱۲ و ۱۳ مشاهده می شود.

این خلاصه مقاله در کنفرانس بین المللی فیزیولوژی در لندن به چاپ رسیده است. July 1993